

8. hodina Organické materiály, metody analýzy, zásady zacházení a konzervace

Archeobotanické nálezy

typ nálezu	analýzy	čištění	konzervace
dřevěné konstrukce ze zvodněného prostředí	xylotomární analýza, antrakologická analýza, detailní 3D v terénu, traseologie stop opracování	pouze oplach destilovanou vodou, příp. krátce velmi zředěné SAVO proti plísni nenechávat na suchu, ze situace rovnou do kádě s destilovanou vodou	PO všech analýzách a odběru vzorků lyofylizace a napuštění PEG
předměty z kůry, proutí, drobné dřevěné předměty	vyzdvihovat zásadně v bloku in situ nezbytná okamžitá 3D analýza taxonomie	pouze oplach destilovanou vodou, sediment se lehkým proudem vymývá po nezbytnou dobu se přechovává ponořené v destilované vodě	PO všech analýzách a odběru vzorků lyofylizace a napuštění PEG
rostlinné makrozbytky z plavení (semena, skořápky, plušky, pletiva)	mikroskopické taxonomické určení a statistika 14C datování	plavení dle zásad - nepřelévat, měřit objem zeminy, nekontaminovat papírovými utěrkami	dobře prosušit v sušárně před uložením do PE sáčku s indikátorem vlhkosti
textil z rostlinných vláken	mikroskopie – určení suroviny 3D a mikro 3D pro analýzu útku a osnovy identifikace barviv	nekontaminovat – práce v nitrilových rukavicích suché opatrně překrýt Sn nebo Al folií a neprodleně do labu – křehké mokrý nesušit, nerozbalovat, uložit volně plovoucí v boxu nebo sáčku s destilovanou vodou a do labu nezbytně nutnou dobu lze přechovávat v chladu, ne v mrazu	po analýze se napouští petrifikačním roztokem ve specializované laboratoři
rostlinné mikrobytky (pyly, škroby, fytolity)	mikroskopické taxonomické určení	nekontaminovat při odběru a manipulaci odběr pylu rovnou ze země balit do PE folie neumývat a nekartáčovat nálezy, zejm. kamenné	artefakty, které nejsou hned podrobeny odběru, se balí do Sn nebo Al folie, za sucha a chladu

Archeozoologické nálezy

typ nálezu	analýzy	čištění	konzervace
zvířecí kosti, paroh	osteologické určení druhu, pohlaví a stáří, určení počtu jedinců statistická analýza traseologie 14C izotopy stroncia	před odběrem vzorků a traseologií nekontaminovat – rukavice suché oprášit nebo otřít houbičkou, nemáčet, nemnout, nekartáčovat mokrě opláchnout destilovanou vodou, nekartáčovat, sušit velmi zvolna	soudržné kosti a KPI nekonzervovat, uložit v suchu v plastovém boxu s indikátorem vlhkosti
textil z živočišných vláken	3D a mikro 3D pro analýzu útku a osnovy identifikace barviv genetika aDNA	nekontaminovat – práce v nitrilových rukavicích suché opatrně překrýt Sn nebo Al folií a neprodleně do labu – křehké mokrě nesusit, nerozbalovat, uložit volně plovoucí v boxu nebo sáčku s destilovanou vodou a do labu nezbytně nutnou dobu lze přechovávat v chladu, ne v mrazu	po analýze se konzervuje ve specializované laboratoři
makrozbytky tvrdých živočišných tkání z plavení (kůstky, otolity, šupiny, malakofauna)	taxonomické určení a určení biotopu u malakofaunu určení potravních specialistů a rekonstrukce vegetačního pokryvu	oplach destilovanou vodou po plavení, sušit zvolna	nekonzervuje se, uložit v suchu v plastovém boxu s indikátorem vlhkosti
makrozbytky měkkých živočišných tkání (žíně, srst, šlachy)	taxonomické určení, genetika, v odůvodněných případech izotopy C a N na stravu (např. u koní - cíl chovu)	dochovává se ve zvodněném prostředí, okamžitě po vyjmutí umístit do boxu s destilovanou vodou uchovat sterilní prostředí, chlad a tma	lyofylizace a napouštění PEG
mikrozbytky (paraziti, rozsivky, tkáně a buňky)	taxonomické určení, u parazitů i genetika	u parazitů hygiena odběru, u všeho zajistit nekontaminační průběh exkavace a transportu – nitrilové rukavice, respirátor, nedotýkat, manipulovat sterilními	artefakty, které nejsou hned podrobeny odběru mikrozbytků balit do Al nebo Sn folie, ukládat v chladu a tmě

		plastovými nástroji nebo odebrat in situ v bloku izoluje specializovaná laboratoř u mikrozbytků na artefaktech zajistit podmínky dochování – nemýt, nemáčet, usušit a předat na mikroskopii a odběr	

Antropologické analýzy

určení biologického pohlaví a věku

patologie

fyziologie svalových úponů, zátěžové asymetrie a deformace (zátěž v dětském věku např.)

rekonstrukce tělesné výšky a další metriky

zubní abraze

analýza mikrozbytků potravy v zubním plaku

rekonstrukce stravy – izotopy C, N

mobilita – izotopy Sr

archeogenetika

paleoparazitologie

demografie